

ART, SPORT

Any I. — Girona 21 Març 1915. — Núm. 6

Preu de cada exemplar: 10 cèntims

"ART i SPORT" Revista quinzenal
Direcció i Administració: CALDERERS, 21, p.—S'admet col·laboració. No s'tornen els originals. Dels treballs que se'ns remeti, en son responsables llurs autors.

Literatura

Glosari

DE MUSICA

La Música; un altre de les belles arts que també s'pot dir que don a coneixer les sublimitats d'un Poble, car amb ella se canten les llegendes dels pobles, llur historia i les dolces corrandes populars, que a l'ésser entonades per llurs mares a sos fillets de breçol els endolceixen i els fan naixer en son cor l'esperit patriòtic i esdevenen fidels a la Patria com els seus pares.

¿Qui no recorda, amb amor, de sa infantesa les senzilles cançons, més aurees, que la bona mare entonava; cançons que al recordar-les s'experimenta fonda alegria i la satisfacció d'haver neseut i viure a Catalunya?

La música és imprescindible.

El Poble que no l'aima, aixís com a la poesia, és un Poble xorc mancat d'ideals, i de vida; perquè la generació que sent i és civilitzada, té necessitat d'expressar les seves afecions, i aixó ho pot realitzar per medi de la música i de la poesia.

Per sort, nosaltres, els catalans, som aimants de la música i fins comptem amb notables compositors que han dignificat el gloriós nom de Catalunya, fent que sobressortís de molts altres pobles.

Es a En Clavé, En Granados, En Morera, En Manen, En Pahissa, etz: que amb raó se'ls

hi pot dir que son els personificadors de l'inspirada música catalana.

A l'ovirá a nostre aimada terra tant digne, enlairada i lluminosa, no podem creure que hi hagi ni un sol catalá que renegui d'ella, ni que's dolgui d'esser-ne fill!

PHILOS

NOSTRES SPORTMANS

En Lopez

FULL

L'art ens enlaira: l'art és diví. Dessobre de totes les miseries de la vida hi llueix un astre: l'art.—Una mel·lodía tendra calma el sofriment. Un bon llibre 'ns fa oblidar idees esgarrifoses que minven la vida. La contemplació d'una obra d'art, pictórica o escultórica, ens ennobleix: sembla com si lo subjectiu se fongués en l'objectiu assimilant-se part de la seva immortal bellesa. L'art aconsola.

* * *

Hí há obres d'una bellesa fortá, invensible, que desafiarán a tots els segles. Tenen la grandesa de la tempesta; tenen quelcom de salvatge que s'imposará sempre. Aquestes obres aclaparen. Semblen fetes per Deus. Aitals son la *Iliada* amb sos héroes gegantins; la *Commedia* amb sos passatges d'una bellesa tant fundament tétrica; els dramas de Shakespeare aont se desenrotllen les més trágiques passions; els versos de l'incomparable Hugo, versos de bronzo, amb lluisors de llamp; les construccions de Miquel An-

gel, grandioses com el mar quan desafia amb ses ones el poder del cel; la música de Wagner que sotraqueja a les ànimes, vibrant com les remors dels boscos, aquests monuments de la Naturaleça.

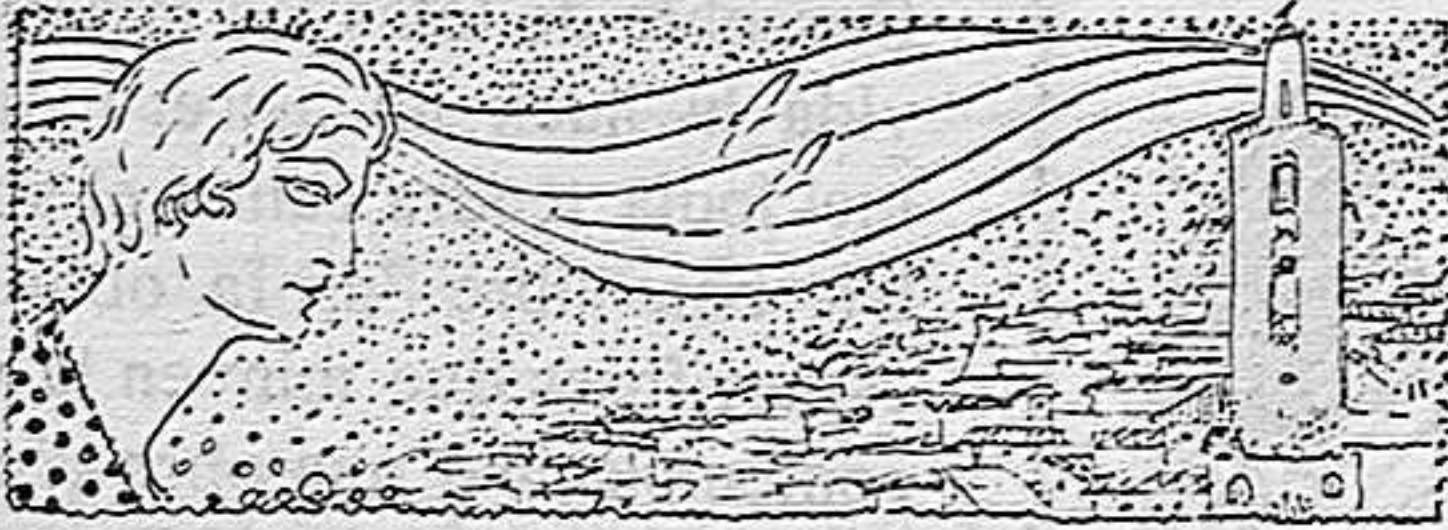
CARLES RAHOLA

A UNA FLOR

Que hi fas aquí tant sola,
blanca rosa benaurada?
Per qué quan l'ocella vola
tu caus tota esfullada?
Que ne téns l'amor perdut?
es que si tens anyorança;
en mitj de la solitud,
tot hi flueix de gauvança.
Alça, doncs, ta front honrada
per donar-me 'n un somrís
que téns la terra esmolçada
i, tot sembla un Paradís.
I, veurás amortuida
la tristesa i soletat
i cantarás despitrada:
que visca la llibertat!

E. DURÁN DE SÍES

AUBADIÉS

ENTRE TENEBRES

—«Pobre Aladi!»—exclamen els uns,—«pobre ceguet!»—afegeixen els altres. I no n'hi há per menys; el bó de l'Aladi en els vint anys; en la plenitud de la fortaleça, és cec! Una maligna catarata li robá la claror de la vida a la flor de la joventut.

Metge molt entés, feu el proposit de guarir-lo, però han passat dies, mesos, i l'infeliç orb desconfia de l'èxit, pert l'esperança i plora, plora continuament, amb un plor que enterneix l'ànima... El record de la seva amor, més l'aclapara!

Avui és dia festiu que 'ls cors axampla, i éll, com sempre, té que romandra a llur casal, i sent al carrer les colles dels damicels que, deixant anar fortes rialles, se dirigeixen a la dansa; i sent que 'l cor se li atura; i sent que l'

ànima se li apaga!...

—Ah! si nó aimés—barboteja—prou el precipici servaria la meva córpra!—i aixís desesperant-se, plora que plora, anyorant l'aimada, lo seu diví «Sol» que tants temps se troba privat d'esguardar; com anyora també les flors de son jardí, que abans amb tant amor conreuava.

Un bondadós raig de sol que endinzant-se per el finestral il·lumina tota la cambra, i a ell afalaga, l'aconçola; les sentors d'unes violes, sentors que del jardí benefactors s'enlairen, el conforten; el roënt bes de l'aimada, donant-li al cor flama, li produeix clarors a l'ànima...

L'astre rei declina. Dos blanques colomes, s'allunyen del bes de la nit que s'atança...

L'alegra ocellada saluda l'aua. El despertar del cec és joliu, i experimenta en sos dintres una alegria deixondable.

—Hem curaránt! hem curaránt!—joiós cri-

da—el cor m'ho diu i aquest no m'enganya. Oh! mercés bon Deu, que permetereu que esdevinguin com en altres temps aquells beneurats jorns en que podia gaudir de lo infinit, i contemplar amorós, amb els ulls encesos de foc a la meva estimada! Curaré! Sí; el metge m'ho digué amb tota següritat.

I el ceguet aixís pensant, espera amb molta esperança l'hora de la cura.

De la Seta, fífa campana planyívola branda...

—Un còmbregar!—expressa el cec—que Deu al malalt reporti bonança.

Ferm, seré i amb una resistència maravel·lable, l'Aladi aguanta l'operació que 'l Doctor

ja té començada. Ni un ai!; ni una protesta ix de la boca del ceguet. La convicció ha fet naxer en el pacient una voluntat tant forta, que ni el més viu dolor pot torcer!

Moments frissosos, suprems... Bategaments de cor, sospirs profons, lluites interiors... Després, un estrident crit de «mare!» que llença l'Aladi al ser-li retornada la divina claretat. El facultatiu somriu de satisfacció, mentres aquell segueix cridant foll d'alegria:—Llum! llum! Mare, estimada, aont sou que are que puc mirar-vos, de ma vora ne sou lluny?

Als crits de l'Aladi, penetra a l'estancia la seva envellida mare que abessant-se amb el seu fill plora a llàgrima viva.

—Per qué ploreu mare, quan tot respira alegría?—

—Fill del meu cor!... La felicitat en aquest mon és incompler-ta!

—No us entenc? I l'estimada?

—Acaba d'entregar l'ánima a Deu!

Si noves hi han que per lo fatals, exiten a l'home, l'entonteixen, el matan, la que acabava de portar la mare de l'Aladi, era una d'elles.

La nova havia trasmudat per complet a l'Aladi que amb els ulls espurnejants i els cabells erissats exclamava desesperadament:

—Oh! Deu omnipotent! ¿Per qué are que no soc orfa de llum has volgut que ho fos d'amors, d'il·lusions, d'esperances, i resti sol i altre volta entre tenebres?—

I amb un gran singlot,—singlot d'infant— eixecá la vista 'l cel, de cara 'ls raigs del sol del mitg-día, i amb els brassos ben oberts, com si fervorosament pregués, perquè 'l Totpoderós, li cegués altre vegada els ulls, per no veure d'aquest món tantes misèries!...

A la propera Esglesia tocaven a morts!...

IDEAL

JOSEP LOPEZ.—Aquest és una de les figures sportives de més valúa d'aquesta ciutat. Aquest és el que en altres temps era tingut com un bon porter i avui és tingut com a gran defensa. És el que per primera vegada el vegerem jugar a les files del Patronat (avui Gerunda Foot-ball Club) i que després passá a guarda-meta del 2.º Strong passant prompte a les del 1.º, prenguent éll part en alguns machs importants, principalment el que 's verificá quan per primera vegada visitá la nostra ciutat el Barcelona F. B. C. 1.º Team, distingint-se tant en la 1.ª com en la 2.ª part del partit en el que jugá de porter siguent ovacionat en aquell hermós chot de l'Allach, acompanyant la pilota tot sol fins a mitj camp. Aquest és el que avui está en files del Girona Sport i que dintre poc temps formarà part d'un important team de Barcelona.

GOAL

TRIOMF D'UN NOSTRE PAISÁ

Fons plaer havem experimentat al llegir en *El Poble Catalá*, de Barcelona, lo que a continuació copiem:

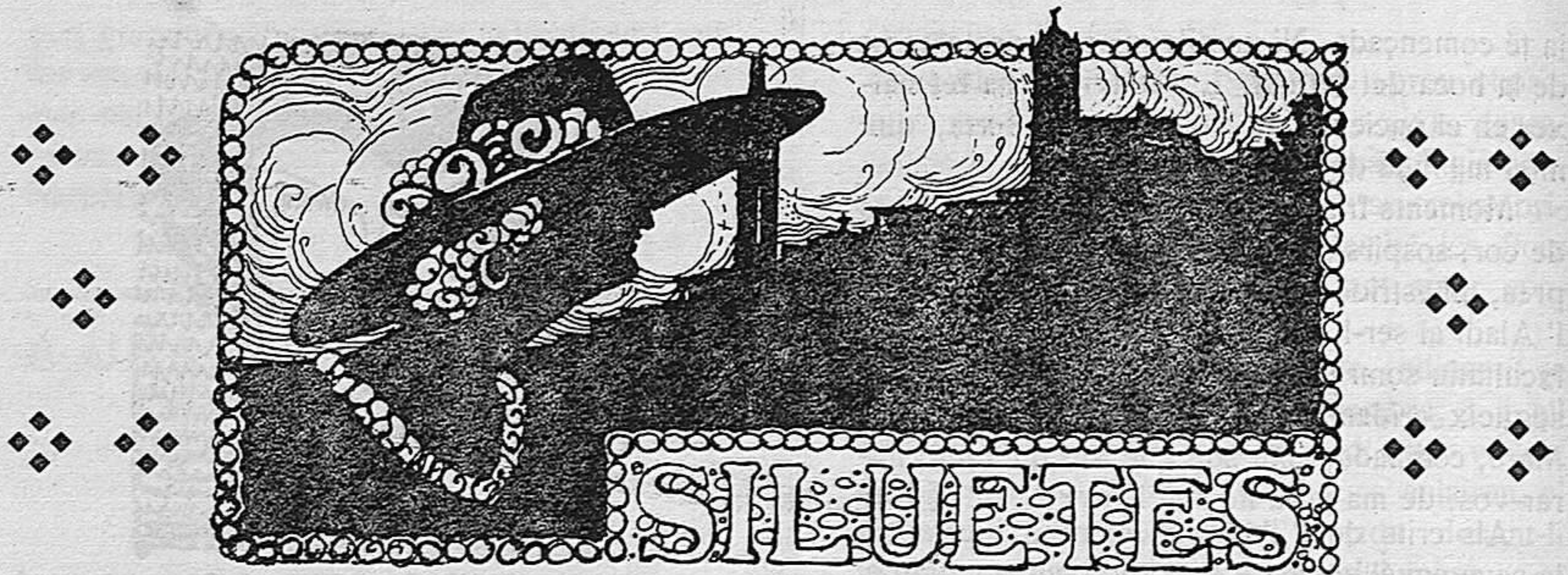
«Hem visitat l'exposició fa poc oberta al públic en la recollida saleta de «La Cantonada», del carrer de la Corribia, de recent obertura, en la qual l'il·lustre novelista en Prudenci Bertrana mostra, per primera vegada al públic barceloní, les seves aptituts per la pintura.

Aquesta exposició produeix al visitant l'impressió d'una cosa ferma i segura. El seu renom de pintor queda afirmat des d'ara només veient les dugues teles numerades al començament del catàleg amb els noms de «Cases de l'Onyar amb sol» i «Crepuscle a l'Onyar». En totes dugues la poesia dels vells barris típics de Girona que s'emmirallen en les térboles aigües del riu, guía el pinzell de l'artista com va guiar avans la seva pura ploma de literat. Els dos aspectes del día i de la nit, del sol i de la lluna sobre les cases sórdides cimejades pels dos campanars altívols de Sant Feliu i de la Catedral, ferit per la llum roja del sol i un i inundat de llum l'altre, diuen amb veu ben alta que en Bertrana és un selecte pintor. Pintor de l'aigüa podríem dir, per la justesa dels reflexes i per la manera com tracta, amb totes les llums, l'aigüa que circula per Giróna, en els dos rius i en els rierols de la Devesa.

També deuen citar-se les dugues impressions de Pedret que figuren en l'exposició. Desitjem que l'èxit més esperançador coroni la labor de l'autor de «La Margarideta».

Definitivament En Bertrana triomfa.

Una gran vetllada literaria-musical, tingué lloc el día de San Josep en l'Associació de «La Amistat». En el proper nombre n'parlarém extensament.

LA NINA DELS ULLS BLAUS

Es una criatura angelical. D'ulls blaus, somniadors i de cabellera d'or que graciosament juguineja 'l rebre la suau besada del vent. De llavis de foc i de riulla ingénua, plena d'encant...

Diàriament de labor, en aquella visible balconada d'un dels carrers més enlairats de la ciutat. A voltes sospent la tasca, exala un sospir profund i eixecant sa testa, il·luminada per els roents raitgs del sol, mira llargament al cel blau, d'una blavor immaculada... Per aixó té els ulls blaus i la cabellera d'or...

* * *

CIUTADANS REPRESENTATIUS

Catalanista de cor, advocat i Regidor. Si per una cosa val per les restans encara més.

Reflexiu, franc, atent i d'ánima poética. De modestia remarcable; parla correctament i sens efectismes.

Aimant de lo de raó i de llei, qualitat que 'l dignifica i 'l honra.

Optimiste i patriota. President en uns Jocs Florals, ell digué:—«La Festa s'ha acabat, però caliu resta. La llantia de l'amor, la fé i la poesia altra cop s'encendrà. L'oli no manca en vostres cors i vetllen les vestals... Tots els gironins vetllen!—»

* * *

DOS ESTELS

Inseperables com bones germanes. Les dos habillades idènticament destecant-se sos rostres blancs, com borrallons de neu i d'una bellesa indefinible... Semblen dos verges.

El parpellejar dels ulls d'ambdós, impressionen i fan esdevenir visionari; i un hom somnia, somnia, coses venturoses, però irrealitzables... A l'esguardar llurs ulls negres, grans, miraculosos, suavisant i fan sentir el goig del

viure... Anhelem uns ulls aixís, de foc, que 'ns mirin a tot-hora!

No podem passar per el carrer de les Ballessteries que no alsem la vista a la balconada de les dos gentils germanes per si logrem, amb fortuna, ésser afalagats per aquells ulls negres, grans, miraculosos...

ARRANJAMENT

PER JOAN GOMEZ

(Continuació)

VI

Girona en 1.er de Juliol de l'any 1285, fou violentment atacada i setiada per Felip I «Atrevit», Rei de França. Els nostres soldats, se defensaven amb molta valentia, evitant l'escomeça. L'allavors Governador En Ramón Folc, Vescomte de Cardona, ordená per a pugué defençar millor la ciutat, que s'enrunés tot el barri de Sant Feliu, exceptuant l'Esglesia.

Després de molts dies d'estar setiada i per falla de queviures tingueren que capitular, abandonant la Plaça.

Completament deserta, trobaren Girona 'l ferhi entrada els francesos, i plens d'ira 'l veurer que ni un sol soldat trobaven a son pas, arrossegaren per els carrers de la ciutat el cos de Sant Narcís. Fou quan, segons la tradició, eixiren aquelles mosques anomenades de Sant Narcís.

Poc temps sigué en poder dels francesos Girona, car el 29 de Septbre. del mateix any tingueren que abandonar-la.

VII

En l' any 1385 sigué altra volta setiada Girona, per *En Joan*, Comte d' Ampuries, aliat amb els francesos, però no lograren apoderar-se de nostre urb, ni sisquera minvar el coratge d' un sol de nostres soldats.

(Seguirá)

Teatralia

CENTRE D' UNIÓ REPUBLICANA.—En aquesta entitat s' han posat en escena les sarçueles «La Revoltosa» de Silva i «El Santo de la Isidra» de Arniches; obres que no interessaren massa. La execució que si doná tampoc fou notable com altres vegades. No obstant, en treguereren profit les Stes. Sifuentes, Bol i Boix (R.) i els Srs. Oliveras Riera, Teixidor.

El Sr. Oliveras i la Sra. Sifuentes cantaren correctament el duo de la segona de dites obres, havent sigut molt aplaudits. També 'ns agradá el Sr. Teixidor, però debem advertir-li que de no ésser tant exagerat el seu treball seria més refinat i lograria que se 'l considerés com un actor còmic de valúa. Reuneix qualitats.

Acertadament cumplí el notable quintet, dirigit per el professor Sr. Sobrequés.

* * *

Per el dia 29 está anunciat el drama d' Echeagaray «El Eco del Torrente», estrenant-se una decoració, pintada per l' actiu jove escenógraf En Joaquím Oliveras.

* * *

CENTRE MORAL.—«Sirena» d' Apeles Mestres i «Cura de Moro», comedies hermosíssimes foren les que, no pas amb molta cura, posaren en escena el dia 7, la secció «Tallavi». Sobretot la segona, que no sols l' execució sigué fluixa sinó també la declamació, puig se trencaven els versos llastimosament.

Esperem que en lo successiu, aquests aficionats que en altres ocasions s' han portat com bons artistes, procurarán presentar les obres més estudiades, logrant d' aquest modo, complaure al distingit auditori que no 's cansa d' aplaudir-los i admirar-los.

* * *

CINE GRAN-VÍA.—Satisfets están els concurrents en aquest cine per les artístiques i

honestes pel·lícoles i atraccions que darrerament ens han presentat. Son dignes de menció els nombres «Adria-Rodi» i «Aygel Harturs» que amb ses dançes i cants clàsics espanyols i estrangers ens han demostrat que 's de lo millor que s' ha exhibit en aquesta ciutat.

«Adria-Rodi» és una artista en el sentit més enlairat de la paraula; artista per a son gest de gran trágica per el que 'ns apart veúrela donant vida a obres d' enlairat vol, car els seus senzills complets esdevenen, a l' ésser interpretats per ella, artístics i bells, tant, que forçosament han de convencer al públic més exigent.

«Aygel-Harturs és l' altre nombre digne de tot elogi per l' elegancia i art en que executen els seus treballs. Merescuts foren els aplausos que s' han tributat a ambdós atraccions.

El Quintet a l' interpretar la fantasia de *Tannhauser*, també se 'l aplaudí.

Avui se representarà el trascendental film «La Malquerida», debutant l' artista Eugenia-Roca.

* * *

CORRESPONSALIA

SARRIÀ.—L' agrupació artística de «La Amistad», representaren en aquest poble el drama d' En Boquet, «Com les Ólives» i el joguet còmic «L' ánima en pena» de l' Asmarats.

L' execució fou bona, encara que no lograren commoure al nombrós públic. La Sra. Serra acceptable; els Srs. Capdevila, Roura, Barnardas i Boix foren aplaudits.

* * *

SALT.—El passat diumenge tingué lloc en el Patronat de S. Lluís Gonçaga la representació dels drames «Catalunya» «Amarás a Deu sobre totes les coses» i el sainet «Sastres pobres que róbeu...»

En la representació els joves que més se distingiren foren en Monells, Bonet, Jou i Vinyoles.

Estém realitzant gestions encaminades al millorament de nostre revista i per poguer proporcionar a nostres volguts lectors, agradables sorpreses.

NOSTRES GENTILESES

Amb pose misteriós com d'una fada
serena i seriosa us hem vist,
divina i refulgent com l'estel·lada
i vostre rostre com de Deiopea trist.

Com figura de cera ben polida
blanca sou, i l'Amor i l'Esperança
se us reflexen ben omplerts de vida
que se'n vos apoderen sens tardança.

Anc que sou tan graciosa i gentil
més ens agrada 'l vostre port humil...

Puig vos ornen l'ingenuïtat, bellesa

i de vos en tenim un dolç esment,
al veuros lo mirar somniosament,
i dibuixar-se'n vostres ulls tendresa.

NOSTRE CONCURS

LES REGINES DE LA BELLESA

Heus, aquí l'afalagador resultat de la votació de nostre Concurs de Belleses; resultat que acredita l'exquisit gust dels nostres lectors, car les elegides son dignes de ostentar el calificatiu de Regina de la bellesa:

Primer premi:	NA MARIA CASAGRANT;	. . . 46 vots
Segon premi:	NA MARIA LLUISA CARRERAS;	37 vots
Tercer premi:	NA DOLORS MATAS;	. . . 32 vots

Han assolit, també, considerable nombre de vots les senyoretas **Pepita Pujades** i **Agna Solá**, per lo que 'l Jurat calificador els ha regonegut mereixedores del primer i segon accéssit.

A les Srtes. que 'ls hi há correspost els tres primers premis de la bellesa se 'ls hi entregará, com teniem anunciat, un artístic pergami, firmat per a tots els Redactors de la Casa, i se 'ls hi dedicarà un nombre de la Revista, publicantals-hi llurs retrats.

Ens felicitem per l' éxit que há obtingut el nostre Concurs i felicitem de tot cor, a les simpàtiques senyoretas que, per lo belles, se 'ls hi há concedit els honors de Regina.

<p>CALDERERÍA DE Francesc Clará Especialitat en 1' arreglo de bombes, canyeries, etc., etc. Calderers. 21</p>	<p>CINE GRAN-VIA Projeccions de gust i art Gran-Via, 1</p>	<p>SABATERIA DE Narcís Bosch Calçat extra. — Especialitat en les mides. Progrés, 4</p>
<p>Hotèl Peninsular Teléfon interurbá 3, PROGRÉS, 3</p>	<p>AMERICAN BAR DE MIGUEL MONTAÑA ESMERAT SERVEI Rambla Alvarez, 11</p>	<p>Coliseo Imperial Gran Café servei a la perfecció Plaça Independencia</p>
<p>!! FUMADORS !! ES EL MELLOR</p>	<p>GRAN BAÇAR DE SASTRERIA EL FARO de Joan Prat Plaça Constitució, 12 i Ciutadans, 1</p>	<p>Bar Norat GRAN CONFORT SERVEI INCOMPARABLE RAMBLA</p>
<p>Perruqueria Higiénica de PERE GRANÉS Pujada del Pont de Pedra Servei inmillorable Massatges Americans</p>	<p><i>Celler Lluch</i> Ciutadans, 22</p>	<p>L' Asseguradora del Vallés Segurs sobre enfermetats Agent general en aquesta provincia: Josep Frigola Progrés, 27, 2.º 2.º</p>
<p>FÁBRICA DE CURTITS DE Miquel Ferrer Articles per a viatge i Sport Ciutadans, 6</p>	<p>TALLER DE BICICLETES DE JOSEP SURROCA Es venen i es llogan máquines a preus econòmics Mercaders, 7</p>	<p>Gran Sastreria "Smart" Especialitat de trajos per a "spormans" J. FERNANDEZ Ciutadans 18.</p>